

да се стареа съ своята политика да изглади това минало, да накара руситѣ да го забравятъ съвършено, напротивъ съ гибелната и нетактична либерална политика вънъ отъ Франция той оскърби Русия, като се намѣси въ полската революция.

Слѣдъ побѣдата надъ Австрия (1866), Русия се приближила още повече до Прусия; роднинскитѣ връзки между царя и пруския тогава кралъ се заякчили съ политически връзки. Знаменитиятъ руски публицистъ Катковъ, прѣди да стане приятель на Франция, пишеше въ „Московскія Вѣдомости“: „Развитieto на събитията въ Европа създаде нови интереси, които каратъ Русия и Прусия да се съединятъ, по-здраво, отъ колкото въ миналото“.

Отъ друга страна, ласканията на Бисмарка давали куражъ на Русия, че тя ще бѣде свободна въ своята ориенталска политика; хитриятъ, обаче, германски канцлеръ избѣгвалъ да даде каквито и да било писмени задължения по тоя въпросъ. Той се задоволявалъ само да бесѣдва съ руския посланикъ въ Берлинъ, комуто често повтарялъ думитѣ: „азъ не чета даже рапортитѣ на нашия посланикъ въ Цариградъ. Този въпросъ не ме интересува; вие може да бѣдете спокойни“. Бисмаркъ говорилъ тъй, като е билъ дълбоко убѣденъ, че думитѣ му ще бѣдатъ прѣдадени на Горчакова, а той знаелъ неговата чувствителностъ по отношение на източната руска политика и се стараялъ да гѣделичка неговото честолюбие, за да го държи винаги далечъ отъ въпроситѣ въ централна Европа.

Френската политика отъ 1866 година, гибелна за Франция, спомогна най-много да се заякчатъ връзкитѣ между Прусия и Русия.

Въ края на 1869 год. Александъръ II изпратилъ на „Садовскія побѣдителъ“ ордена св. Георги първа степенъ, който се дава само на отличили се полководци; писмото, което рускиятъ царъ изпратилъ на вуйчо си, загатвало за 1814 г.: „Приемете този орденъ като ново доказателство за нашето приятелство, закрѣпено отъ споменитѣ на тази велика епоха, когато нашитѣ съединени армии се биеха наедно за една свещена кауза, която ни бѣше обща“.